

עליהם. ע"ב תלויים מן י"הוה י"הוה ארבע פנים של אריה, ארבע של שור וארבע של נשר, והם עולים אלף ומאתים, ובהו רוכב מ"ה חיה של אדם שהוא משה.

והכל מתעבב עד שיבא שילה שהוא משה בגימטריא מ"ה, ארבעים וחמש שנים אחר אלף ומאתים שנים. וכל הארבע אותיות יורדות בצדיק ונקשרות בו, משום שהוא קשר של יחוד, ומי הוא? יהו"ה העמוד האמצעי מאיר בצדיק, להקים בו את השכינה שהיא אדני"י, דין בגלות.

ומשום שהצדיק נקשר בגבורה שמשם העשר, השמאל דוחה, ולא יגאל משם עד שיתקשר הצדיק בימין, שהוא עני וחכם, ששם הצדיק הוא מספן וחכם, ומלט הוא את העיר בחקמתו. מי העיר? זו ירושלים, שנאמר בה ונלפדה העיר, ולא ימות משיח. ומשום עניותו וחקמתו יציל את הקריה, משום שהוא עני וחשוב כמת.

ועתידים שלא ישארו בתורה אלא אחד מעיר ושנים משפחה. אחד מעיר - שמגן על הקריה, וזה שילה, שדרגתו העמוד האמצעי. ושנים משפחה - שני משיחים מהצד של שני עמודי האמת שהגנו על משפחה שהם עשירים בתורה ובנבואה. והאחרים פלם עניים בתורה ובנבואה. ובזכות שלשת אלה, ובעני שלהם, ינצלו ממיתה וצרות ויפקד ברחמים. ומשום זה שמאל דוחה וימין מקרבת. שקן צית - ביום השביעי, שהוא האלף השביעי, בה קץ הימין. וסוד הדבר - כוז"ו במוכס"ז נאמר (רות ג) וגאלתיך אנכי חי ה'

יהו"ה יהו"ה ארבע אנפין דאריה וארבע דשור וארבע דנשר. ואנון סלקין אלף ומאתן ובהו רכיב מ"ה חיה דאדם דאיהו משה.

ובלא אתעבב עד דיייתי שילה דאיהו משה בגימטריא מ"ה, ארבעין וחמש שנין בתר אלף ומאתן שנין. וכלהו ארבע אתון נחתין בצדיק ואתקשרן ביה, בגין דאיהו קשורא דיחודא. ומאי ניהו י'הוה עמודא דאמצעיתא, נהיר בצדיק לאקמא ביה לשכינתא דאיהי אדני"י דין בגלותא.

ובגין דצדיק אתקשר בגבורה דמתמן עותרא, שמאל דוחה ולא יפרוק מתמן עד דיתקשר צדיק בימינא, דאיהו עני וחכים דתמן צדיק איהו (קהלת ט טו) מספן וחכם, ומלט הוא את העיר בחקמתו. מאי העיר דא ירושלים, דאתמר בה (זכריה יד ב) ונלפדה העיר, ולא ימות משיח. ובגין עניותה וחקמתה ישיזב לקריתא בגין דאיהו עני וחשוב כמת.

ועתידין באורייתא לא ישתארו אלא (ירמיה ג יד) אחד מעיר ושנים משפחה. חד מעיר דאגין על קריתא ודא שילה דדרגה עמודא דאמצעיתא, ותרי משפחה, תרין משיחין מסטרא דתרי סמכי קשוט, דאגינו על משפחה דאנון עתירין באורייתא ובנבואה. ואחרנין פלהו עניים באורייתא ובנבואה. ובזכות אלן תלת ובעניותה דילהון ישתזבון ממיתא ועאקו ויפקד ברחמי. ובגין דא שמאל דוחה וימין מקרבת.

שקן צית ביומא שביעא דאיהו אלף שביעא, בה קץ הימין. ורזא דמלה כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, י"י אלהינו י"י.

אלהינו הוא שכינתא עלאה, עלה אתמר (רות ג) כוז"ו, י"י אלהינו י"י. אלהינו היא השכינה העליונה, עליה

וּגְאֹלְתֵינוּ אֲנֹכִי חַי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר. וְדָא
אִיהוּ (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נָקָם בְּלָבִי. וְעוֹד לְלַבִּי
גְלִיתִי, דָּא שְׁמָא דְע"ב שְׁמֶהָ, בֵּיה אֲתַבְּנִי בִי
מִקְדָּשָׁא דְאִיהוּ דְרוּעָא יְמִינָא, וּבֵיה אֲתַבְּנִי
עַלְמָא דְאִיהִי שְׁכִינְתָּא. הָדָא הוּא דְכֶתִיב (תהלים
פט ג) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, וְאִיהִי חֶסֶד ע"ב
שְׁמֶהָ. וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר (ישעיה יט א) הִנֵּה ה' רֹכֵב
עַל ע"ב קַל וּבָא מִצְרַיִם. ע"ב דָּא י' יְהִי יְהוֹ
יְהוֹנָה, הָא הֵבָא עֲשֹׂר אֲתָנוּ וְסֻלְקִי ע"ב
בְּחֻשְׁפִּין. וְתִלְיָן מְנַהוֹן ע"ב שְׁמֶהָ. וְאַלִּין אֲנוּן.
וְהוּא יְלִי סִיט עֲלֵים מַהִּשׁ לִלְיָה אֲכִיָּא כְהִית
הוּא אֲלִיד לֹאִי הַהִיעַ יִזְל מְבִיָּה הִרִי
הַקִּים לֹאִי כִלִּי לֹאִי פַהִל נִלְךְ יִיִי מִלְיָה
חַהִי נִתְיָה הָאִי יִרְתִּי שְׁאִיָּה רִיִּי אוּם לִכְיָב
וְשִׁיר יַחִי לַהִיחַ כּוּיָק מִנִּיד אֲנִי חַעִים רַהִיעַ
יִיז הַהִי מִיכּ וּוִיל יִלְיָה סֵאִיל עֲרִי עֲשִׁיל
מִיָּה וְהִי דִנִּי חַחִישׁ עֲמִים נִנְיָא נִית מְבִיָּה
פּוּי נִמִּים יִיל הִרִיחַ מִצִּיר וּמִיב יִהִי עֲנִי
מַחִי דִמִּיב מִנִּיק אִיעַ חֲבִי רֵאִיָּה יִבִּים הִיִּי
מוּם. וְהִי אֲנִי וְהִי, רֵאִשִּׁי תִבִּין וְאִי, יִג
מְכִילָן דִּרְחֵמִי, עַלִּיהוּ אֲתַמַּר (ישעיה נד ז) וּבִרְחֻמִּים
גְּדִלִים אֶקְבָּצֶךָ.

וְאַלִּין אֲנוּן תִּלְתַּת עֲשֹׂר מְכִילָן דִּרְחֵמִי דְכֶרֶת
בְּרִית עִם מֹשֶׁה, לְאַפְקָא בְּהוֹן לְיִשְׂרָאֵל
מִן גְּלוּתָא. וְאִית בְּהוֹן ע"ב תִּבִּין דְאֲנוּן חֶסֶד
דְרוּעָא יְמִינָא, וּבְהוֹן רִיִּי אֲתָנוּ בְּחֻשְׁפִּין
גְּבוּרָה. וְאֲנוּן אֲתָנוּ מִתְּכַפִּינָן תַּחֲוֹת תִּבִּין, וְדָא
אִיהוּ (שמות לד ו) וַיַּעֲבֹר ע"ב רִיִּי. וְדָא אִיהוּ הִנֵּה
ה' רֹכֵב עַל ע"ב קַל. וְדָא אִיהִי י' יְהִי יְהוֹ
יְהוֹנָה יוֹדִי יוֹדִי ה"א יוֹדִי ה"א וְאִי יוֹדִי
ה"א וְאִי ה"א וְאֲנוּן כ"ו אֲתָנוּ וְנִפְקִין מִן
י' יְהִי יְהוֹ יְהוֹנָה וְדָא אִיהוּ הִנֵּה ה' רֹכֵב
עַל ע"ב קַל

שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר, וְזֶהוּ כִּי יוֹם נָקָם
בְּלָבִי. וְעוֹד, לְלַבִּי גְלִיתִי. זֶה הַשֵּׁם
שֶׁל שְׁכָעִים וּשְׁנִים שְׁמוֹת בּוֹ נִבְנָה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא זְרוּעַ יְמִין, וּבּוֹ
נִבְנָה הָעוֹלָם שֶׁהוּא שְׁכִינָה. זֶהוּ
שְׁכִתּוּב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה, וְהוּא חֶסֶד, שְׁכָעִים וּשְׁנִים
שְׁמוֹת, וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר הִנֵּה ה' רֹכֵב
עַל ע"ב קַל וּבָא מִצְרַיִם. ע"ב זֶה
י' יְהִי יְהוֹ יְהוֹנָה. הִרִי כָּאֵן עֲשֹׂר
אוֹתִיּוֹת, וְעוֹלוֹת לְשְׁכָעִים וּשְׁנִים
בְּחֻשְׁפִּין, וְתוֹלִיִּים מֵהֶם שְׁכָעִים
וּשְׁנִים שְׁמוֹת, וְאֵלּוּ הֵם.
וְהוּא י' י' סִיט עֲלֵים מַהִּשׁ לִלְיָה
אֲכִיָּא כְהִית הוּאִי אֲלִיד לֹאִי
הַהִיעַ יִזְל מְבִיָּה הִקִּים לֹאִי
כִלִּי לֹאִי פַהִל נִלְךְ יִיִי מִלְיָה
חַהִי נִתְיָה הָאִי יִרְתִּי שְׁאִיָּה
רִיִּי אוּם לִכְיָב וְשִׁיר יַחִי לַהִיחַ
כּוּיָק מִנִּיד אֲנִי חַעִים רַהִיעַ יִיז
הַהִי מִיִּי וּוִיל יִלְיָה סֵאִיל עֲרִי
עֲשִׁיל מִיָּה וְהִי דִנִּי חַחִישׁ
עֲמִים נִנְיָא נִית מְבִיָּה פּוּי נִמִּים
יִיל הִרִיחַ מִצִּיר וּמִיב יִהִי עֲנִי
מַחִי דִמִּיב מִנִּיק אִיעַ חֲבִי רֵאִיָּה
יִבִּים הִיִּי מוּם וְהִי אֲנִי
וְהִי רֵאִשִּׁי תִבִּין וְאִי, שְׁלֹשׁ
עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, עַלִּיהֶם
נֶאֱמַר (ישעיה נד) וּבִרְחֻמִּים גְּדִלִים
אֶקְבָּצֶךָ.

וְאַלִּין הֵם שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת
הִרְחֻמִּים שְׁפָרַת עִם מֹשֶׁה לְהוֹצִיא
בָּהֶם אֶת יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּת, וְיִשׁ
בָּהֶם שְׁכָעִים וּשְׁנִים תַּבּוֹת, שֶׁהֵן
חֶסֶד זְרוּעַ יְמִין, וּבָהֶם מֵאֲתִים וְשִׁשׁ
עֲשָׂרָה אוֹתִיּוֹת בְּחֻשְׁפִּין גְּבוּרָה.
וְאוֹתָן הַתַּבּוֹת נִכְנָעוֹת תַּחַת
הַתַּבּוֹת, וְזֶהוּ וַיַּעֲבֹר, ע"ב רִיִּי.
וְזֶהוּ הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל ע"ב קַל. וְזֶהוּ
י' יְהִי יְהוֹ יְהוֹנָה יוֹדִי יוֹדִי ה"א
יוֹדִי ה"א וְאִי יוֹדִי ה"א וְאִי
ה"א, וְהֵן עֲשָׂרִים וְשִׁשׁ אוֹתִיּוֹת,
וְיוֹצֵאוֹת מִן י' יְהִי יְהוֹ יְהוֹנָה,
וְזֶהוּ הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל ע"ב קַל.

תנח

לשנה אחת:
כה אלול

ספר הוזהר

ג' שנים-ש"ג:
יח אלול

בַּהֲהוּא זְמַנָּא (שם מב יג) ה' פִּגְבוּר יֵצֵא פְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יִרְיַע אֶף יִצְרִיחַ
עַל אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר. יִרְיַע, בְּתַקִּיעָה וְדָא רְבִיעַ
יִצְרִיחַ, בְּשִׁבְרִים, וְאַלִּין שְׁנֵי גְרָשִׁין. עַל אִיבּוֹ
יִתְגַּבֵּר בְּתַרוּעָה, וְדָא שְׁלִשְׁתָּ וְהָא אוֹקְמוּהָ.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא שׁוּפֵר מְהִפֵּף קִדְמָא, זָקָף קִטָּן,
זָקָף גְּדוֹל. מֵאִי מְהִפֵּף אֵלָּא מְהִפֵּף
מִמְשָׁלָה דְּאִמִּין דְּעֵלְמָא, לְמִמְשָׁלָה דִּישְׂרָאֵל.
וּבַהֲהוּא זְמַנָּא (יִרְמִיָּה לֹא יג) וְהַפְכְּתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן.
זָקָף גְּדוֹל זָקָף קִטָּן. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּם (ישעיה
ס כב) הַקִּטָּן יִהְיֶה לְאֵלֶּף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עֲצוּם אֲנִי
ה' בְּעֵתָהּ אֲחִישְׁנָהּ. וְהָא אוֹקְמוּהָ אִם זָכוּ
אֲחִישְׁנָהּ, וְאִם לֹא זָכוּ בְּעֵתָהּ, בְּעֵת ה'.

צְרִיךְ לְמַנְדַּע מֵאִי עֵתָהּ דְּעֵלָּה אֲתַמָּר (תהלים קיט
קכו) עֵת לַעֲשׂוֹת לַה' הִפְרוּ תוֹרָתָךְ. וְהָאִי

אֵית עֵת וְאֵית עֵת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא טז ב)
וְאֵל יִבָּא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּבִגִּין דָּא אָמַר
(קהלת ג ד) עֵת לִבְכוֹת וְעֵת לִשְׂחֹק. וְרָזָא דְמִלָּה
מִיָּד דִּיִּיתִי עֵת דְּבִכְיָה עֵת דִּדְחָקוּ לְיִשְׂרָאֵל,
מִיָּד יִהְיֶה לֹוֹן עֵת פִּרְקָנָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יִרְמִיָּה
ל ז) עֵת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמְנָה יוֹשָׁע. דְּהָא
סְגִיָּאִין הָווּ עֵתִין דְּעֶאֱקוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(תהלים ט י) מִשְׁגָּב לַעֲתוֹת בַּצָּרָה.

מֵאֵן (דף קלד ע"א) יָכִיל לְמַנְדַּע הֵהִיא עֵת בִּינִיָּהּ,
אֵלָּא עֵת דְּבִכְיָה אִיהוּ. וְרָזָא דְמִלָּה (יִרְמִיָּה
לא ח) בְּבִכִּי יִבָּאוּ. בְּבִכִּי דִדְלוֹת דְּכֹף סְלִיק חֲשַׁבּוֹן
בְּבִכִּי, פְּחֲשַׁבּוֹן ד"ל. וְכִיּוֹן דִּחְזָא מִשָּׁה הָאִי
דוֹחֲקָא דִדְלוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אֲתַמָּר בִּיָּה (שמות ב ו)
וְהִנֵּה נֹעַר בָּכָה. מִיָּד מָה פְּתִיב בְּתֵר בְּכִיָּה
וּתְחַמֵּל עָלָיו בְּפִרְקָנָא. וְרָזָא דְמִלָּה (בראשית יט טז)
וַיִּתְמַהֲמַה וַיַּחְזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד אִשְׁתּוֹ
וּבִיד שְׁתֵּי בָנוֹתָיו בְּחִמְלַת ה' עָלָיו. דְּהִכִּי
עֲתִידִין לְמַהֲוִי בְּדָרָא דְגִלּוּתָא בְּתַרְאָה פְּאֲנוֹן

בְּאוּתוֹ זְמַן, (שם מב) ה' פִּגְבוּר יֵצֵא
פְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יִרְיַע
אֶף יִצְרִיחַ עַל אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר. יִרְיַע
- בְּתַקִּיעָה, וְזֶה רְבִיעַ. יִצְרִיחַ -
בְּשִׁבְרִים, וְאֵלֶּיךָ שְׁנֵי גְרָשִׁין. עַל
אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר - בְּתַרוּעָה, וְזֶהֱ
שְׁלִשְׁתָּ, וְהָרִי פְּרָשׁוּהָ.

בְּאוּתוֹ זְמַן שׁוּפֵר מְהִפֵּף קִדְמָא,
זָקָף קִטָּן, זָקָף גְּדוֹל. מָה זֶה
מְהִפֵּף? אֵלָּא מְהִפֵּף מִמְשָׁלָה
הָאֲמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, לְמִמְשָׁלָה
שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּבְאוּתוֹ זְמַן וְהַפְכְּתִי
אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן. זָקָף גְּדוֹל זָקָף
קִטָּן. וּבְאוּתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם (ישעיה ס)
הַקִּטָּן יִהְיֶה לְאֵלֶּף וְהַצָּעִיר לְגוֹי
עֲצוּם אֲנִי ה' בְּעֵתָהּ אֲחִישְׁנָהּ.
וְהָרִי פְּרָשׁוּהָ, אִם זָכוּ - אֲחִישְׁנָהּ,
וְאִם לֹא זָכוּ - בְּעֵתָהּ, בְּעֵת ה'.

צְרִיךְ לְדַעַת מָה זֶה עֵתָהּ שְׁעִלָּה
נְאֻמָּר (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לַה'
הִפְרוּ תוֹרָתְךָ, וְזֶה יֵשׁ עֵת וַיֵּשׁ עֵת.
זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא טז) וְאֵל יִבָּא בְּכָל
עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר
(קהלת ג ד) עֵת לִבְכוֹת וְעֵת לִשְׂחֹק.
וְסוּד הַדְּבָר - מִיָּד שְׂיָבֵא בְּכִיָּה,
עֵת שֶׁל דִּחְקָא לְיִשְׂרָאֵל, מִיָּד יִהְיֶה
לָהֶם עֵת גְּאֻלָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (יִרְמִיָּה
ל ז) עֵת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמְנָה
יִוֹשָׁע. שְׁהָרִי רַבִּים הֵיוּ עֲתוֹת שֶׁל
צָרָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים ט) מִשְׁגָּב
לַעֲתוֹת בַּצָּרָה.

מִי יָכֹול לְדַעַת הָעֵת הֵהִיא
בִּינִיָּהּ? אֵלָּא עֵת שֶׁל בְּכִיָּה הִיא,
וְסוּד הַדְּבָר - בְּבִכִּי יִבָּאוּ. בְּבִכִּי
שֶׁל דְּלוֹת, שְׁכָף עוֹלָה חֲשַׁבּוֹן
בְּבִכִּי פְּחֲשַׁבּוֹן ד"ל. וְכִיּוֹן שְׂרָאָה
מִשָּׁה הַדִּחְקָא הַזֶּה שֶׁל דְּלוֹת
לְיִשְׂרָאֵל, נְאֻמָּר בּוֹ וְהִנֵּה נֹעַר
בָּכָה. מִיָּד מָה פְּתוּב אַחֵר בְּכִיָּה?
וּתְחַמֵּל עָלָיו, בְּפִדּוֹת. וְסוּד הַדְּבָר
- וַיִּתְמַהֲמַה וַיַּחְזִיקוּ הָאֲנָשִׁים
בְּיָדוֹ וּבִיד אִשְׁתּוֹ וּבִיד שְׁתֵּי בָנוֹתָיו
בְּחִמְלַת ה' עָלָיו. שְׁכָף עֲתִידִים
לִהְיוֹת בְּדוֹר שֶׁל הַגְּלוּת

אנשי סדום ועמורה. ומיד ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר. ויצאהו מן גלותא. וינחהו ממא דטופנא.

ועוד והנה נער בוכה ב'ו כ'ה דאתמר ביה (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה. ואיהו כלילא מחמשיין תרעין דבינה דאתמסרו למשה, ובהון ויף את המצרי. ובהון מחא חמשיין מחאן במצרים, ועליהו אתמר (איכה ב יג) מי ירפא לך. הדא הוא דכתיב (דברים לב ט) מחצתי ואני ארפא. במאי דמחצתי למצראי אני ארפא לך. ובגין דא (איכה ב יג) מה אעידך. ושלימו דקרא הבת ירושלים, מה אשׁוה לך ואנחמך. כי גדול פנים שברך מ"י ירפא לך. מיד שופר הולך אתנח יתיב.

בההוא זמנא אתער משיח דאיהו כגונא דנח דאתמר ביה (בראשית ה כט) זה ינחמנו ממעשנו דאיהו ככד המלאכה. ומעצבון ידינו דאתמר בהון (שמות א יד) אשר עבדו בהם בפרך. ודא איהו אתנח, (בראשית ט ט) את האלהים התהלך נח. (תהלים קד לה) ויתמו חטאים מן הארץ, וערב רב מ"ץ ותבין שאור וחסן.

וישתארו ישראל סלת נקיה, דעליהו אתמר (דברים כה יט) תמחה את זכר עמלק מתחת השמים. דאנון דאשתארו ממי טופנא דאתמר בהון, (בראשית יד) ומחיתי את כל היקום, דאנון הו קימין על ישראל בחמס בגין דאנון רישין עליהו בגלותא. ומיד דאתמחון יתיב קדשא ברין הוא על פרסה דאמאה אמי דלא יתיב על פרסה עד דיתמחון מעלמא. הדא הוא דכתיב (שמות יז טז) כי יד על פס יה מלחמה וגו'. ודא איהו אתנח יתיב.

בההוא זמנא דיתיב על פורסייא ימחל לישראל מפל חובין דעבדו. הדא הוא דכתיב (דניאל ז ט) ועתיק

האחרונה, כמו אותם אנשי סדום ועמורה. ומיד ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר. ויצאהו - מן הגלות. וינחהו - ממי המבול.

ועוד, והנה נער בוכה, ב'ו כ"ה, שנאמר בו ויפן כ"ה וכ"ה. והוא כליל מחמשים שערים של בינה שנמסרו למשה, ובהם ויף את המצרי, ובהם הפה חמשים מכות במצרים, ועליהם נאמר מי ירפא לך. זהו שכתוב מחצתי ואני ארפא. במה שפחצתי את המצריים, אני ארפא לך. ובשכיל זה מה אעידך. ושלמות הכתוב - הבת ירושלים, מה אשׁוה לך ואנחמך, כי גדול פנים שברך מ"י ירפא לך. מיד שופר הולך אתנח יתיב.

באותו זמן מתעורר משיח, שהוא כמו נח שנאמר בו זה ינחמנו ממעשנו, שהוא ככד המלאכה. ומעצבון ידינו, שנאמר בהם אשר עבדו בהם בפרך. והוא אתנח, את האלהים התהלך נח (בראשית ו). ויתמו חטאים מן הארץ, וערב רב מ"ץ ותבין שאור וחסן.

וישארו ישראל סלת נקיה, שעליהם נאמר (דברים כה) תמחה את זכר עמלק מתחת השמים. שהם שנשארו ממי המבול שנאמר בהם ומחיתי את כל היקום, שהם היו עומדים על ישראל בחמש, משום שהם ראשים עליהם בגלות. ומיד שנמחו, יושב הקדוש ברוך הוא על כסאו, שנשבע שבועה שלא ישב על כסאו עד שימחו מן העולם. זהו שכתוב כי יד על פס יה מלחמה וגו'. והוא אתנח יתיב. באותו זמן שיושב על הכסא, ימחל לישראל מפל החטאים

לישראל מפל חובין דעבדו. הדא הוא דכתיב (דניאל ז ט) ועתיק

יומין יתב לבושה פתלג חור. לקימא (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. פורסייא שביבין דנור אם יאדימו פתולע פצמר יהיו. ועוד אם יהיו חטאיכם פשנים מסטרא דיצחק, פשלג ילבינו מסטרא דאברהם, דבה מתלבנין.

בההוא זמנא דיתבי קדשא בריה הוא על פריסה, מיד אתנח. (בראשית ח ד) ותנח התבה שריא בטורי לוטיא למעבד בהון דינא, דאנון טורי קרדו, טורין חשוכין בגלותא אריין בגלותא הדא הוא דכתיב (דברים כח טז) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה.

בההוא זמנא נחתין כל לוטא על ישראל. בגין דיתכפרון מחוביהון, וכל זכון נחתין על חביא לקבלא בהון אגריהו. ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. עולים סלקין זכון. וירדין נחתין חובין. וכלא בהאי סלם סלקין ונחתין. ובטעמי סלם איהו, ודא איהו שופר הולף רביע דרגא תרי טעמי.

בההוא זמנא סליק זכותא דישראל לעלא, ונחית חובין דילהו כמה דאוקימנא. מאי עולים וירדים. אלא מאן דחובה נחית, זכותה סליק. בההוא דרגא דאנחיתו לשכינה עד עפרא, כף נחתין אנון דאנחיתו לה. וכמה דאנון נחתין. כף שכינתא דאיהי מזלא דילהון סליקת עד דמטאת לאתר דאנחיתו לה, מתמן. ומיד דסליקת לאתרהא, מיד קדשא בריה הוא קביל לה בימינא הדא הוא דכתיב (בראשית ח ט) וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה. בההוא זמנא (שם פסוק ה) והמים היו הלוח וחסור, דאנון ערב רב עד החדש העשירי. בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים,

שעשו. זהו שפתוב ועתיק הימים יושב, לבושו פשלג לבן. לקים אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. פסאו שביבי אש, אם יאדימו פתולע פצמר יהיו. ועוד, אם יהיו חטאיכם פשנים - מהצד של יצחק, פשלג ילבינו - מהצד של אברהם, שבו מתלבנים.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא יושב על פסאו, מיד נח. ותנח התבה, שורה על הרי הקללה לעשות בהם דין, שהם הרי אררט, ההרים החשוכים של הגלות ארורים בגלות. זהו שפתוב (דברים כח) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה.

שבאותו זמן יורדים כל הקללות על ישראל כדי שיתכפרו מחטאיהם, וכל הזכיות יורדות על הרשעים לקבל בהם שכרם, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. עלים - עולים הזכיות. וירדים - יורדים החטאים. והפל עולים וירדים בפלם הזה. ובטעמים הוא סלם. וזהו שופר הולף רביע דרגא, שני טעמים.

באותו זמן עולה הזכות של ישראל למעלה, וירדים חובותיהם, כמו שבארנו. מה זה עלים וירדים? אלא מי שחטאו יורד - זכותו עולה. באותה דרגא שהורידו את השכינה עד עפר, כף יורדים אותם שהורידו אותה. וכמה שהם יורדים, כף השכינה שהיא מזלם עולה עד שמגיעה למקום שהורידו אותה משם. ומיד שעולה למקומה, מיד הקדוש ברוך הוא מקבל אותה בימין. זהו שפתוב (בראשית ח) וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה.

באותו זמן והמים היו הלוח וחסור, שהם ערב רב, עד החדש